

Vyjádření k problematice prací údržby technologického zařízení, k problematice tvorby a aktualizaci plánu BOZP v případech, kdy ze zákona není určen koordinátor BOZP na staveništi a k otázce řešení havarijního stavu

Státní úřad inspekce práce obdržel v roce 2017 vyjádření od Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) k objasnění právní úpravy provedené zákonem č. 88/2016 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně se jedná o uplatnění ust. § 15 odst. 2 tohoto zákona při pracích údržby technologických zařízení, při tvorbě a aktualizaci plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen také „plán BOZP“ nebo „plán“) v případech, kdy se neurčuje koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „koordinátor“ nebo „koordinátor BOZP na staveništi“) a postupu v případě havarijních stavů.

Uvedené vyjádření MPSV bylo vydáno na základě jednání se zástupci sdružených v Českém svazu zaměstnavatelů v energetice.

Ve svém postoji se MPSV k jednotlivým oblastem vyjádřilo následovně:

1. Práce údržby technologického zařízení a nutnost zpracovat při těchto činnostech plán BOZP

Obecně lze konstatovat, že pokud zadavatel zajistí doručení oznámení o zahájení prací nebo pokud budou nebo jsou na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu ohrožení života nebo poškození zdraví stanovené v prováděcím předpise, zadavatel stavby má již ve fázi přípravy stavby povinnost zajistit zpracování plánu. Tento plán se při realizaci stavby aktualizuje. Povinnost zpracovat a aktualizovat plán BOZP koordinátorem je dána § 15 odst. 2 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 309/2006 Sb.“). Novela zákona č. 88/2016 Sb., která povinnost zavedla, má v souladu s důvodovou zprávou za úkol vytvořit podmínky pro snížení počtu případů obcházení právních předpisů v oblasti BOZP, tj. případy, kdy dochází k formálnímu naplňování práva nebo k porušování zákonných ustanovení v oblasti BOZP.

Předpis musí být natolik obecný, aby pojal veškeré možné činnosti a situace, při kterých zhotovitelé ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb. provádějí stavbu. Za provádění stavby zákon považuje provádění stavebních, montážních, stavebně montážních, bouracích nebo udržovacích prací bez ohledu na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály, konstrukce, účel jejich využití a dobu jejich trvání. Současně je třeba zdůraznit, že jde o provádění stavby na staveništi v souladu s jeho definicí v § 3 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, což předpokládá i § 3 odst. 1 a § 15 odst. 2 zákona č. 309/2006 Sb. a také nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“).

Z uvedeného vyplývá, že na práce údržby technologického zařízení, při níž nejsou prováděny stavební práce na staveništi ve smyslu výše uvedených právních předpisů, a tedy je nelze jejich povahou

podřadit pod činnosti ve výčtu § 3 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb. prováděných na staveništi, nelze vztáhnout povinnost zpracovávat plán BOZP. Jedná se o takovou údržbu technologického zařízení, pro kterou není třeba vést stavebního řízení, protože nejsou považovány za stavbu ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona.

2. Tvorba a aktualizace plánu BOZP v případech, kdy ze zákona není určen koordinátor BOZP na staveništi

Ze strany MPSV nelze než trvat na takovém postoji, že plán BOZP zpracovává a aktualizuje koordinátor v souladu s platnými právními předpisy. Nutno upozornit, že v tomto případě, se nejedná o objasnění věci MPSV, ale o dikci zákona, který jednoznačně stanovuje, kdo nese odpovědnost za zpracování plánu. Zákon však nevylučuje možnost spolupráce s experty na jednotlivé problematiky obsažené v plánu. Vzhledem k rozmanitosti prací, činností a postupů v oblasti, pro kterou se plán zpracovává, je takový postup dokonce často nezbytný.

Plán je pak fakticky kompilací opatření navrhovaných různými experty na jednotlivá témata daná přílohou 6 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. Jeho správnost a úplnost pak garantuje koordinátor. Současný stav je výsledkem kompromisu, který vznikl v rámci vypořádacího řízení při legislativním procesu.

3. Havarijní stavy

MPSV rozumí skutečnosti, že v případě mimořádných a havarijních stavů v energetice je prioritou obnovení dodávky elektrické energie, přesto je však třeba dbát dikce zákona a v případě, že se bude jednat o provádění stavby na staveništi tak, jak je uváděno v bodu 1, je třeba plán BOZP vytvořit. Stejně jako v bodu 1 platí, že jedná-li se o činnosti, které nejsou prováděním stavby na staveništi, plán BOZP se nezpracovává.

Pro úplnost je třeba dodat, že přestože má zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, obecně vyšší právní sílu než nařízení vlády č. 591/2006 Sb., tento fakt sám o sobě neznamená, že by se povinnosti, které jsou dány zákonem č. 309/2006 Sb. a rozváděny nařízením vlády č. 591/2006 Sb. nemusely aplikovat. Pokud je naplněna hypotéza ustanovení, je třeba se jím řídit, protože ve věci institutu koordinátora není energetický zákon lex specialis k zákonu č. 309/2006 Sb.